

Մանգրամի Էֆեմար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՌԻՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

1866 ՅՈՒՆԻՍ 2 ԲԵՆՃԵՄՊԻՆ

ՆՈՒՄԵՐՈ 67

Մանգրամի Էֆեմար համար 6 եանի տէնետէ 300 նիւսիս վերլիկ, սենեկի գործիքի, բաժնի փարսաք տախի իշխան օլարադ, 200 դ՛ օլուպ, ալթըր ալթըր 100 դ՛ օլա- ճադ, վէ նիւսիսի տախի 50 ար փարսաք տախի 100 դ՛ օլա- ճադ, վէ նիւսիսի տախի 50 ար փարսաք տախի 100 դ՛ օլա- ճադ:

Իւսնաթըն պէճէր սալթըր իշխ, պի- լինճի տէֆուտա 5, իքիճի տէֆուտա 2, վէ իւսնաթըն վէ սալթըր տէֆուտա 1 էր զուրու ալթըրադ տըր:

Մէթուպ վէ սալթըր, իսթանպուլու Պաղլէ Գաբուսա խարիճնտէ, գարաղոլանէ իլէ ճալի շէրիֆ արա եւ- լինտէ քեպին Շապըր խանընտա, Կարապետ 8. Փանու- եանըն 18 նիւսիսի տախի 50 ար փարսաք տախի 100 դ՛ օլա- ճադ:

Խալիսար-խանըն ալթ իւսթ իտէն շէյ, պիր դաշ կիւնտէն պէրու, հարպ գորգուսու- տան զիյատէ, Էսնամը Ումուսիյէ ֆայիզ- լէրինս պու սէնէ վերլիկէնէ կի թէվա- թուրու գորգուսու տուր:

Տիւնքի Գուրիէ տ'Օրիան շու գորգու- նուն վաշի օլուսիւն պէյան իլէ, մէղքիւր ֆայիզին վերլիկէնէ տայիր պիւլիւք իւ- միտ վէրմիշ տիր:

ԹԵԼԷԿՐԱՖ ԽՈՊԷՐԼԵՐԻ

Փարիս, 12 յունիս.

Մօնիթէօր իւնիվէրսիտէ օգուստուգու- նա կէօրէ, Հօլլանդի միլիթ վէրլիւրի, տիւն- քի կիւն, Ալթըրիա տէվլէթի թարաֆընտան օլունան տալթը իւզէրինէ, իւզէտէ թէ- ճէմիւ իթիւրլէրինտէն, Բրուսիա ասաքի- լի մարիֆէթիլէ տէֆ իտիւրիւր տիր, Հօ- լլանդի միլիթ մէճիւսի բէյիսի թէվլէթ գը- լընմը տըր, Բրուսիա ասաքիլէր, Ալթընտա տօղրու եիւրիւլիւ իթմէքտէ տիր:

Կարիպալտի, Գօսա կիթմէք իւզրէ Մի- լանտան կէշմիշ տիր:

Պիւքըն, 7 յունիս.

Պու կիւն օրթալըգտա կէղէն թէվաթու- րա նազարէն, Օսմանլըար թունա նէրինի թէճալըգ իթմիշլէր, վէ պիր մըգտար Ու- լանլըար իլէ գարաղաշմըլար տըր: Պուրա- տան ձիօրճէվոյա տօղրու ասաքի սէվգ օ- լունմը տուր: Բրէնս Շարը ասաքիլէր պաշ գօմանտանլըրն տէր իւնտէ իթմիշ տիր:

Մէմլէքէթէն հիւքիւմէթի, միլլէթ մէճ- լիսինտէն, 56 միլիօն զուրուսուգ պիր իս- թիւրադ իսթմիշ տիր: շու իսթիւրադնա էօրֆ իւլէթիւրիլիկ, վէ մէպաղը մէղպուր իսէ, մէսարիֆաթը ասաքիլէր սարֆ օլու- նաճադ տըր:

Իսկէնտէրիլէ, 8 յունիս.

Հիւսաղտա հաճիլէր պէյնիտէ գօլէրա պաշլամը, վէ խուսուսիլլէ պաշըր աշմէր- տէ վազը խանպօտա չօգ թէլէֆաթը մուճիկ օլմագտա պուլունմը տուր:

Համպուրկ, 8 յունիս.

Տիւնքի կիւն, Ալթըրիա կուլլէրնաթօրու Պ. տը Կապլէնց, Ալթընտա կիթմէք իւզ- րէ Գիւլի թէրք իթմիշտիր, Օրատա պու-

լունան Բրուսիա մուհաֆըզ ասաքիլէր, սիւան ալթընտա օլուսիւն հալտէ, մէրգուսա իւ- թիֆաթը ասաքիլէր իճրասընտա պուլուն- մուշ, վէ մուզիգա իլէ Ալթըրիա մարշը մա- գամը Հալլընմը տըր: Ալթըրիա վէ Բրուսիա զապիթիլէր, պիր պիրինէ քէմալի խալիսէթ իպրազիլլէ վէտալաշմըլար տըր:

Ալթընտա, 7 յունիս.

Բրուսիա ժէնըալը օլան Ֆըրիէս, Հօլլը- թէյն սիւնօրու օլան Էլտէրի պու կիւն թէ- ճալըգ իթմիշ, վէ քէնտի սիւարիլէր իլէ, ճէնուպ թարաֆընտա տօղրու հարէքէթ իլէ- միշ տիր:

Համպուրկ, 8 յունիս.

Շէյքվիկ կուլլէրնաթօրու օլան Բրուսիալը ժէնըալ տը Մանթէօֆֆէլ, յունիս 6 տա, Հօլլանդի կուլլէրնաթօրու պուլունման Պ. տը Կապլէնցէ շու ալթիտէքի նամէյի եազմը տըր:

Ալթընտէն մուհաթէսի, Ալթըրիա թարա- ֆընտան կէրէք յունիս 1 տէ Տիւնքի թազաթ օլունան թէքիլ, վէ կէրէք Հօլլանդի մու- հաթէսի իլէ ֆէսի օլունմուշ տուր: Բրու- սիա պուլունման Էվլէլէր հալին իտէն իտէ- ճէկիլի թէֆէքըիւր իթմէքտէ տիր: -Փէ- նէրալ Մանթէօֆֆէլ տէվլէթի թարաֆընտան, յունիս 7 տէ Հօլլանդի կիւլլէրիլլէ տայիր էմր ու թալիմաթ ալմը օլուսիւնտան, Ալթը- լիալըարըն պուլունտուգլարը մահէլլէր ռըղրամագաղըն, Պրէմիէտ վէ իւզէն իւ- գէրինէ տօղրու կիտէճէք տիր: Միւսայի- լէյն ժէնըալ, միւսաղապա սէպէպիլլէթ վիրմէմէսի զըմընտա, գարը թարաֆըն- տան էմիր ալմը օլուպ, վէ իտարէյի միւրի- յէյն ասալ գարընմայաճադ տըր: Միւսայի- լէյն Հօլլանդի ճարի օլաճադ օլան ուսու- լի ճէտիտէ զըմընտա, Պ. տը Կապլէնց ի- լէ, մուհաթէսի վէ հիւսնի իթիւրաճ իւզ- րէ պուլունտալլէճէկիլի իւմիտ իթմէքտէ օլուսիւն կիւլի, թարաֆէյն հիւքմտարա- լընըն քէնտի մուսարազալարըն խալիսէթ իւզրէ թէսիլլէ իտէպիլլէճէքիլլէրի տալի իւ- միտ իթմէքտէ տիր:

ՀՍՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽՈՒՐԻՃԻՅՅԷ

Լը Մօնտ նամ զաղէթանըն շու ա- թիտէքի պահսը օգուստուսա շայան տըր:

՝ Հարպ թէտարիքէաթընտ բէք ճէ- սամէթի սուրէթտէ տէվամ օլունմագ- տա տըր: Պիւլլին սօղաղալընտա էն զի- յատէ կէօրիւլէն շէյ, նիզամ ասաքիլլէր իլէ, լէտիֆ, վէ պիր թաղըմընըն Էլպիսէյի լէսիլլէսի տալի օլմալըրը հալտէ, միլ- լէթ ասաքիլլէր իպարէթ տիր: Հէ- ման հէր վազըթ, վէ հաթթա կիճէլէրի տալի, սիւարիլլէր իլին սիւրիւ սիւրիւ ալթըր թաշընտըր կէօրիւլլէքտէ տիր: Լաքին սիւան ալթընտ չաղըլլանլարտա էսէրի զայրէթ կէօրիւլլէթիւ, իլա էք- սէրիլլին, խանէլլէրինտէն ճիւտա տիւշ- տիւքէրի իլին, գալպլէրինտէ հիսս իթ- տիքէրի քէտէրի, իշրէթ գուլլէթիլլէ սէթր իթմէյն չաղըլլըլարը, վէ իսթէ- մէյնէք սիւան գուշանտըլարը անլա- չըլմագտա տըր:

« Հաթթա, հէր թարաֆտա, չօգ- լար թարաֆընտան, ասաքիլլէք հազըն- տա սուլի թէվլէճիւն իպրազ օլուն- տուր, վէ ուլլընտուգ հարէքէթլէր գուհուրա կէլիլի միւշահէտէ օլուն- մագտա տըր: Տէմիր Եօլ մէրքէզլէրինտէ հէման հէր կիւն, Էթմէքսիլ պըրադա- րազ ասաքիլլէր կիթմէքտէ օլան բէտէրլէր իլէ, օլուպ չօճուգլարը վէ ֆամիլիալարը պէյնիտէ վուգուա կէլէն էսէֆէնկիլ մէնզարէլէր, կէօրէնլէրին գալպլէրին, բէք ֆէնա էսէրլէր պաղըլլամագտա տըր:

« Գիւմբի սերպետի օլմագ իսթէմէք տէ տիր, վէ քիմքի պիզիմ իլէ պիրիքտէ թէճտիտ ու թէպէտտիւլաթը Էֆքեար իտտասընտա կէզմէքտէ տիր, պիզիմ վա թանտաշմըգ օլուպ, վէ անճագ, հազմէքտէ թի բայիմալ իտէնլէր, վէ Է լինին էսիլլէք, ճէհալէթ, վէ սէֆալէթը պագասընը իսթէյէնլէր, պիզիմ տիւշման լարմըլ տըրլար :

« Ես' Ալմանեալը վէ իթալեալը պի ռատըրլէր :

« Էկէր մուհարէպէ լազըմ իսէ, տէ յիլ պիր պիրիմիլէ գարշը, իլլա, մէզ քիւր տիւշմէնլէրէ գարշը, Էզ ճան ու տիլ, վէ պիւթիւն դուվլէթ իմիլ իլէ, վէ ասլա Էօրուլուպ օսանմագսըզըն, մուհա ռէպէ աշմալըլը :

« Պիզիմ մեմուրիյէթի մուգատտէ սէմիլ, Էանի, օն տօգուղունճու ասըն մեմուրիյէթի իլթէ պու տուր. — ագ տը իթթիֆադ իտիպ, վէ պիրիքտէ Էօրիլէթիմ. — ինսանիյէթէ մուվա Ֆըզ օլաճագ դալլա, Էալընըզ մէզքիւր գալլա տըր :

« Վէ մուհարէպէլէրին էն սօնրաքիսի, մէզքիւր մուհարէպէ օլաճագ տըր :

« Ձիւնքի, զուլում ու թէատտիյաթ վէ իթիդատաթը պաթըլէ մահվ իլէ, ճէմիյէթի պէշէրիյէթէ մախսուս օրան հազգանիյէթ Ֆիլիէ կէթիտիլքտէն սօնրա, մէկէրչի պէնիի տտէմին արթըգ պիր պիրի թէլէֆինէ չըզըմագըլըլը ագ լէ մագրուն օլապիլլէրի. Պէնիի ատէ մին մէնֆաթը սահիհէսի, Էօյլէ վահ չիճէ միւտարէպէլէրտէ օլմալըպ, իլլա սուլհ ու սալահ, Էմրի իթթիֆադ, վէ մէվէտտէթի տատէրանէյէ թապի պու լունմագտա տըր :

Փարիս, 15 մայիս 1866

Ինչու :

Էվլէթ, Էսկի տիւնեա շիմիյէ գա տար Էանլըլ պիր թարիգ թուլարագ, միլիյէթ վէ վաթանդայրէթի իսմիյէ, հէր քէսին, հէմիլէ, պիր պիրիլի գըրմա սընա պիր թարիգը պաթըլ քիւշաու իյ լէմիլ իտի. հալ պու քի, չիմիքի Էֆ քեարը սերպետիյէ վէ ճէտիտէ, մու ղայիրի օլարագ, հէր միլլէթ վէ հէր շախ սը պիր պիրիլի գարտաշ իտէրէք, սէա տէթի հալին հուսուլինէ արդուքէշ պու լունմագտա տըր, վէ ասըլ տօգուղ թա ղիգտէ իլթէ պու տուր :

Տօգուղուս, Ֆրանսըզ միլլէթի կիպի ճէնկէալէր պիր միլլէթ տէլիգանլըլըլը նըն, պու Էֆքեարը մուգատտէսէյէ իըտ մէթ իլէ, Էքտիլիլէրլէրինէ պիր իպրէթ օլմայա չըզըմալըլը, օն տօգուղունճու ասը իլին, Էք պիւլիւք պիր շէրէֆ սա յըլա սէզա տըր :

Մէզքիւր լայիհատա, կէրչի միլլէթ վէ վաթան ղայրէթի պօշա չըգարը

լարագ, Էալընըզ թօրրագ գարնտաշ լըղընըն ճայիլ կէօրիլմէսի, պագըլարա աճայիլ կէօրիլմէսէք տիր, վէ պուտա, պիլիմ շիմիքի հալիմիլէ նիսպէթլէ հազգսըզ տէյիլ տիր, չիւնքի, օլ Էֆ քեար վէ մէպտէյէ իըտմէթ իտէն Էհա ի, միգտարի քիֆայէտէ ուլում ու թէր պիլլէ թահալ իթմիլ, վէ թարիգը մէ տէնիյէթ տէ իլէրուլէմիլ օլմալը տըր պիլլ իսէ, հէնուզ օլ տէրէճէյէ վասըլ օլմաաղըտան պաշգա, մէզհէպ Ֆարգը իլին տախի, հալեա պիր պիրիլիլէ չէշմի հագարէթ իլէ պագանրատանը :

Խըզաթը ճիհանտան թա պու կիւ նէ կէլինճէյէ գատար ղուհուրա կէլէն մուհարէպէլէրին Էսաս ու սէպէպի ա ղանըլաճագ օլա, տին ու մէզհէպ, վէ միլլէթ ու վաթան ղայրէթլէրինտէն պաշգա, հէման հիչ պիր սէպէպ պուլու նամայաճաղը տէրքեար, վէ Էօյլէ Ֆարգ լար իլին ատալէթ ու թէասիւպ պէր թարաֆ իտիլպ, վէ Էֆքեարը սէր պէթիլիէ հէր թարաֆտա հիւքմ իթմէյէ պաշաղարգտա իսէ, հարպ աֆէթիլին տախի նապէտիտ օլաճաղը աշիքեար տըր :

— Բէլ-Մէլ նամ ղալէթատա օգուն տուղունա կէօրէ, պէլլի իթալեա տէվ լէթի սօնրատան միւսալահաեա ղուլի մուվաֆաղաթ կէօթէրի, վէ Էալսու քէնտի իսմիլի իլիթիլքտէ Ալթրիտա տէվլէթի ճէնք նիլլէթիտէն Ֆարիլ կէ լիլ նիլլէթինէ մէպիլ, գալլա պաշալա տըրճա, կարիպալտի քէնտի ատասընը թէրը իթմէյէճէք իմիլ :

— Պիր Էէնի հիսապա նագարէն, Ֆր ղոնսատա 45 պին նէֆէր ղահիլ պու լունտուղու հալտէ, 50 պին նէֆէր տա լիլ ղահիլ պուլունմագտա տըր :

— Վիէննատան Էագըլտըղընա կէօրէ, Բէշթանըն մէճիսի պէլէտիյէսի, Ալթրթ ղիա իմրէրաթթու շախսը վէ թալիթ ու թաճը հազգընտա պիր իսպիլէթ ու ու պուտիյէթ լայիհատը իմգալամըլ, վէ քեաֆֆէյի Մաճարիլթան Էհալիսի մէզ քիւր լայիհատը թաստիլ վէ թահալին իթմիլ օլտուղունտան, խասսէթէն թայ Էին գըլընան վէքիլէր մարիֆէթիլլէ իմ Էրաթթօր հազգէթլէրինէ թագսիմ գը լընաճագ իմիլ :

— Ամէրիգատա հէքիմին պիրիսիլին պիլթ թէճիւպէ, պիր ճինս Էօրիլմէ լին Էաթըղը թէլլէրին տախի, ատէթա իրէք կիպի, գումաշ իմալընա Էարա Էապիլէճէյինի Ֆարգ իթմիլ տիր. մէզ քիւր Էօրիլմէքլէր պէսէնիլլիլ թագ տիրտէ, պիր սաաթ վէ պիր չարէք գարֆընտա 140 մէթրօ իրէք Էաթապիլ տիրէրի, վէ Էաթըղըլըլը իրէյին ալ թուն սարթը վէ կիւմիւշ պէնագըլըլը Էէնկիլնտէ օլտուղու անըալըլըլը տըր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԻ ՏԱԽԻԼԻՑԻ

Իշ պու բազար իլթէսի կիւնիւ Հիւն քեար-իսկէլէսի սահրատընտա, Չաթը հազըթի փատիշահի, վէ Մըսըր վայիլ ալիսի հազըթլէրի, վէ վիւքէլայի Ֆի խամ հազարաթը հազըր օլտուղըլըլը հալտէ, ասաքիլի Մըսրիյէ պիր աթէշ թալիմի իճրա իթմիլ, վէ պատէհու ղէսմի կէլիտ մուղու պուլմուշ, վէ ալա շամ թաաթը տախի օլտուտ իտիլիլին տէն, պիւլիւք չէնլիքլէր վէ տօնանմա լար վէ Ֆիլէքլէր իլէ իզհարը մէսըլ ղէթ վէ չիւքրանիյէթ գըլընմըլ տըր :

Մանգուլմէնին 65 ինճի նիւսիլէսիտէ 25 պին գատար տէնիլէճէք Էէրտէ, սէհ վէն 250 պին գատար տէնիլէն Ֆէնէր լէրին, Էէվի մէզպուրտա իճրայէ կէ լէն մէզքիւր աօնանմա իլին օլտուղու անըալըլըլը տըր :

— Լա թիւրքիտէ շու աթիտէքի օղուն մուշ տուր :

« Հէր նէ գատար Տէր-սաաթէթ մու ղաֆաթընտան պուլունան Ատալարըն թահրիլի Էմլըք իտուտուսու, ղէսիտէթ իլիթամ պուլմուշ, վէ 1864 սէնէսի ապ ղիլի իլթիտաթընտան իթիպարէն իճապ իտէն վէրկիլին, վէ պէտէլաթ սսկէրիւ Էէնին թահալիլին Պաղը-Ալի թարաֆըն տան գարար վէրիլիլ իստէ, պաղը Էս պապա մէպի, մէսէլա սահապը Էմլըք տէն պիր թաղըմը օլտուտ պուլունմալըպ իսթ անպօլտա պուլունտուղունտան, շիմ տիլէ գատար թէլլիլ իտիլիլ իտի :

« Պու տէֆա սաաթը պուլունլան ի ղատէյի Սէնիլլէյէ թէվֆիլդան վէրիլէն գարարա կէօրէ, մէզքիւր Էմլըք Գօմի սիօնուսուն մուամէլաթը, մուալիսալէն թէլլէրի իտիլլէճէք, վէ քէնտի թահթը նէգարթ իտէ օլաճագ օլան Միւնիսիթա իլիթէնին մուամէլաթընա մէրպութ պու լունմագտա տըր : Մէզքիւր Գօմիսիօնուս ղիլասէթի, Մանուկ Շէքիլ Էֆէնտիլլէ իհալէ պուլունմուշ օլուպ, վէ մէզքիւր վէրկիլին պիրիլլէթ թաղսիտի թահալիլին իսէ, շիմտիտէն պէտ իլէ, սէհմիլնէ իսա պէթ իտէն մէպաղը թէտիլլէ իտէն քէ տանէ, իւզէրիլտէ Բէյիսի միւմայիլէյհին իմգատը պուլունտուղու հալտէ, պիրէր գըլթա մագպուղ սէնէտի իթա օլունա ճագ տըր :

Մանուկ Շէքիլ Էֆէնտիլլին, քէնտի ղիլաթաթ ու Ֆէթանէթի իզթիգասընճա, շու մէմու ղիլլէթի նագըքէսիլի քէմալի Էհիլլէթ իւզըլ իճրա իտէրէք, Ատալար Էհալիլիլին հիւսնի թէվէճիւհիւհիլի տալլէթ իթտիլքտէն պաշգա, սայէյի իհ տանվայէյի հազըթի թաճատարիտէ տա լիլ, տահա ղիլատէ Ֆէյգեապ օլաճաղը մէմուլի գալիտէն տիր :

— Օգսէն Էֆէնտի Շահնեանէ ղիլթ պէյի Էալիլիլ թէվֆիլիլլէ, թահրիթարը

էճնէպիտէ գալէմինէ մէկմուր թային պուլլուլմուշ տուր :

Էֆենտի մուսայիլէյնն տախի , տա-
հա զնյաւտէ քէսպի իւր թպէ վէ Ֆէյզ ու
շէրէֆ իտէճէյի էմէլի էղլէպտէն տիր :

— Իւսուումաթ մէճլիսի ազատնտան
աթուփէթլու Սալիհ էֆենտիյէ իւր թ-
պէյի սանիյէ սընրֆը սանիսի ,

Մէճլիսի մէզքիւր ազաղղը , էսհամը
Ումոււմիյէ մուհասէպէ միւմէյիզի սա-
պըզ ըրիֆաթլու Ղալիպ պէյ էֆենտիյէ
թէվճիհ պուլլուլմուշ տուր :

— Լա թիւրքիյին տիւնքի նիւսիւսին-
տէ պիր չօգ թէվճիհաթ վուգու պու-
լաճաղը եաղըմը իսէտէ , հէնուզ իճրա
օլմուշ օլմաուղընտան , պէյանընտան սար-
ֆը նազար իտէրիզ :

Էյլէ պիր ըսմի տէնիլէն զագէթա-
տա , պէյլէ թէվճիհաթա տայիր եանըշ
հաւատիս տէրճ իտիլմէսի , զնյատէսիյէ
թէաճճիւպէ շաեան տրը :

— Նէզարէթի սըհհիյէ թարաֆըն-
տան , պատէզին Մըսըրտան կէյէիլէրին
45 կիւն դարանթինա պէքէմէլէրինէ գա-
լար վէրիլտիկի հաւատիստէն տիր :

— Չարչամպատան ալուղըմըզ պիր մէք-
թուպտա , փօրսուգ դարիյէսինտէն օ-
լուպ , վէ Տէլի-պիշ օղու Գրիգոր տէնի
լէն քէսին գէվճէսի Մարիամըն իսլա-
միյէթի դապուլ իթմէք իսթէյէրէք ,
Չարչամպա հիւքիւմէթինէ միւրաճաթ
իթտիկի , վէ նիգամընա թէվճիգան , մէր
սոււմէնին իւշ կիւն միլէթինէ թէսիւմ
օլունտուգտան սօնրա արզուսոււնուլն իճ-
րասընա միւսսատէ օլունմասը լաղըմ կէ-
լը իքէն , պիր իսլամ խանէսինէ կէօն-
տէրիլտիկի , վէ Ֆէրտասը կիւնիւ միւ-
լէթ թարաֆընտան իսթէնիլտիքտէ ,
կէլտի կիՅտի իլէ վագրթ կէչիլիլէրէք
վէրիլմէտիկի , վէ նիհայէթ մայիս 45 տէ
բազար կիւնիւ սաաթ տէօրթ ըատտէ-
լէրինտէ միլէթպաշը Գիտրգ աղանըն իս-
նէսինէ կէօնտէրիլտիկի , վէ օրատա իւշ
տէօրթ սաաթ սուլսուուգտան սօնրա ,
մէրգոււմէնին պըրսագըզ գաշտըյը , վէ
շէհրի մէզպուր ազալարը , Սէմէրճի-օգ-
լու քէյֆիյէթինտէն տօլայը Սամսօնտա
պուլլունտուգլարընտան , եէվմի մէզպու-
րուն ախշամըսը կէլտիլէրի , վէ Ֆէր-
տասը կիւնիւ քիմէնին խապէրի օլմագ-
սըզըն մէրգոււմէնին իսլամիյէթէ գա-
պուլ օլունաճաղը իշիտիլմէսի իւկէրինէ ,
միլէթ թարաֆընտան թէքրարէն կի-
տիլիպ իսթէնիլտիկի , վէ ալամաուղըլարը ,
վէ մէրգոււմէ մէճլիսէ չըգարըլարագ ,
հիւսնի ըրիպսը անլաշըրըգտան սօնրա ,
իսլամ թանըրըղը օգոււմուշ տուր :

Մէզքիւր մէքթուպտա , մէճլիստէ
կէչմիշ օլան պիր գաշ սիւալ ճէվապ շու-
սուրէթտէ պէյան իտիլմիշ տիր , շէյլէ

քի մէճլիս թարաֆընտան մէրգոււմէյէ ,
« Սէնի միլէթինէ թէսիւմ իտէճէյիզ ,
կիտէճիլտին » տէյի սիւալ օլունտուգտա ,
մէրգոււմէ տախի ճէվապընտա ,

« Խալլը , քեաֆիլ կեապուրարըն է-
վինտէ նէ » իշիւմ վար տրը , պէն իսլամըմ ,
օնլարըն պիր չօգ օգոււմալարը վար տրը ,
պէնի շաշըրըլար » տէմիշ տիր :

Մէճլիստէն պազըլար մէրգոււմէնին
պու սէօղլէրինէ դարշըլըզ ,

« Հա' , հա' . . . էմմա , նիգամ պէյլէ
տիր » տէտիլքէրինտէ , մէրգոււմէ տախի ,
« Կիթմէմ , պէն տինսիզ տէյիլմի »
տէմիշ տիր :

Քէզալիք մէճլիսի մէզպուրտան պա-
զըլար ,

« Իյի էմմա , էկէր սէնի գապուլ իթ-
մէզ իսէք , նէ » եաբարսըն » տէտիլքէ-
րինտէ , մէրգոււմէ տախի , « պէն հագգ
տինի թանըրըմ , օնլար պաթըլ տըրլար »
տէմիշ , վէ մէճլիստէն պիրիսի տախի ,
« Ճօշմուշ էֆենտիլմ Ճօշմուշ » տէմիշ
տիր :

Մէրգոււմէնին քէյլիլէրի , աղընճա
խիֆֆէթի օլտուղոււնու իտտաա իթ-
մէքտէ իմիշէր :

Պոււտան չէնտ մահ մուգատտէմ
պաշգա պիր դատըն տախի իսլամիյէթ-
թի դապուլ իթմիշ իսէտէ , ալուղը դօ-
ճա էօլմիւշ օլտուղոււնտան , շիմաի Սամ-
սօնա կիտէրէք , թէքրարէն իրիսթիյան-
լըղը գապուլ իթմէք իսթէմէքտէ իմիշ :

Մէզքիւր մէքթուպուլն գապիլնճէ ,
պիր իրիսթիյան իսլամիյէթի գապուլ
իթմէք սէվտասընտա կէզտիկինտէ , իւշ
կիւն միլէթինէ թէսիւմ իտիլմէսի նիգա-
մընտան իմիշ :

Պու պապտէ չօգ տէֆա միւնազա-
լար գուհուր իթմէքտէ , վէ թաշալար-
տա , հիւքիւմէթ ալէյհինտէ , թէչէք-
քիլէր գուհուրա կէլմէքտէ տիր . հալ
պու քի , բէք իյի պիլնէմէմիշ տիր քի ,
սահիհէն էյլէ պիր նիգամ վաճըրըր .
եօլսաա նիգամը եալընըզ պիր գաշ սա-
աթ թէսիւմ օլունմաճըրտըր , պու մէ-
սէլէ իւզէրինէ Բաթրիլիլանէնին նազարը
տիլգաթընը տալէթ իտէրիզ ,

Պու մէսէլէ պիւլիւք պիր մէսէլէ օլ-
տուղոււնտան , Բաթրիլիլանէ Պապը-Ա-
լիտէն օլ պապտէ թէքմիլ պիր մալիւ-
մաթ ալարագ , քեաֆիյէթի սուաշնորդ-
լարա եազորըգտան պաշգա , ամմէնին
մալիւմու օլմագ իւզըն , զաղէթալարտա
տախի նէշը իթտիլէրէք , առաշնորդա-
լը վէ միլէթ պաշալընը կիւճիւքտէն ,
վէ թէհի եէրտէ հիւքիւմէթ նէզտիլտէ
քիւչիւք տիւշմէքտէն , վէ եախօա գըլ
ու գալէ սէպէպիլիլէթ վիլմէքտէն գուր-
թալմալը տրը . վէ իշլէթ Բաթրիլիլա-
նէնին պազաճագ վէ տիլգաթ իտէճէք
էն պիւլիւք իշլէրի պոււնլար տրը :

Չարչամպա մէճլիսիտէ մէրգոււմէ Մա-
րիամ սէյլէթտիլտիլիլտէ , վէրտիլի-
ճէվապար էկէր սահիհէն օլ սուրէթտէ
իտի իսէլէր , մէճլիս թարաֆընտան թէք-
տիր օլունմասը մէտէնիյէթին իգթիլգա-
սընտան իտի . չիւնքի , տինինի թէլը ի-
տէճէք պիրիսինին , էվլէլէր տինինէ հա-
գարէթ իթմէսի ապա ճայիլ կէօրիւլէ-
մէզ :

Թաշալարճա տին ու մէզհէպ թէպ-
տիլնէ , էհալի թարաֆընտան պիւլիւք
էհէմմիյէթ վէրիլտիկինտէն , պէյլէ պիր
չէյ վուգուա կէլտիկինտէ , միլէթէյն
պէյնինտէ պիւլիւք պիւրուտէթ հապը
օլմագտա , վէ քէզալիք թարաֆէյն իւզէ-
րինտէ , պիր ճան դազանմագ վէ զայպ իթ-
մէմէք նիյէթինէ մէսիլ , պիւլիւք զայ-
րէթ կէօրիլմէքտէ տիր . Հալ պու քի
պու խուսուս պիր ճէհալէթ ալեաթթի
օլտուղոււնտան , մէզհէպտաշարըմըզ
պազընասիհաթլար վիլմէքլիլի միւնասիպ
ատտ իտէրիզ :

Մէմալիքի մահրուսէյի Շահանէտէ ,
շիմաի մէզհէպճէ սէրպէսթիլէթ քէմալ
մէրթէպէտէ օլուպ , քիմսէ ճէպրէն տի-
նինտէն վէ մէզհէպիլտէն մահրոււմ գը-
լընմագտա օլմաուղընտան , օլ խուսու-
սա , նաֆիլէ եէրտէ օլ դատար էհէմմիյ-
եթ վէրիլմէմէլտիր . Ֆիլան Ֆիլան դա-
տըն եա էրքէք , Ֆիլան Ֆիլան տինի եա-
խօտ մէզհէպի դապուլ իտէճէք իմիշ ,
պոււնուլն իշին տալա ալթ իւսթ օլմագ
իգթիլգա իթմէզ . զիւրա , հէրքէսին իրա-
տէյի ճիւզիյէսի քէնտի էլինտէ տիր ,
իսթէտիլի տին ու մէզհէպէ կիտէպիլիւր .
մէսէլա , Ֆիլան քէս իսլամ օլաճագ ի-
միշ , վարսըն օլտուլն , Ֆազաթ էվլէրիլ
քի արա եէրէ էօրիլ եա ճէպր կիրմէսին ,
քէզալիք իւշ կիւն սօնրատա իսլամիյէթ-
թի թէլը իլէ թէքրարէն իրիսթիյան օ-
լուր իմիշ , օ տախի քէնտի էլինտէ տիր :

— Ամէրիգատան կէլմիշ օլան աթըպ-
պայի հագըգատան տօգթօր Պարոնիկ
Մատթէոսեան , ճէրրահըզ վէ լապուլթա-
լըզ սանաթլարընտա տախի մէհարէթի
լազըմէսի տէրքեար օլտուղու հալտէ ,
շիմաի ճիւմա կիւնլէրի , Պէշիկթաշտա
Տօլմա-պաղչէ ճատտէսինտէ վազը , Մ .
Վ . ճէրմահեանըն 137 նիւմէրօլու էճ-
գալսանէսինտէ , սաաթ 3 տէն 3 է գա-
տար իսլարաթ պազաճագ օլուպ , վէ էվ-
վէլէրի իշար իթտիլիլիլ կիպի , քէնտիլի
տախի , Պէյ-օղլուտա Գուլէ-գաբու սոււն-
տան եօգարուտա , Էազըմը-սօգաղընտա
ն նիւմէրօլու խանէտէ իգամէթ իթմէք-
տէ տիր :

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԵՎԱՆԹ ՀԵՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԻԱՆԵՍԻՆԵՏԷ
ՊԵՏ-ՕՂԼՈՒՏԱ ՏՕՂՈՒ ԵՕԼՏԱ , ՃՕԹՕԿԲԱՅ ԱԳՏՈՒԼԱԶ
ՊԵՏԵՐԼԷՐ ԳԱՐԸՈՐԵՍԱ ՆԻՏԵՐՈ 519 :